

НА УКРАЇНСЬКОМУ ПОЛІССІ НЕ ВІДЧУВАЮТЬ БІДИ І ДЕПРЕСІЇ, – ПИСЬМЕННИЦЯ З БІЛОРУСИ



У білоруському Білостоці нещодавно вийшла книга «По Прип'яті до Нобеля» журналістки «Ниви» Анни Кондратюк. У ній авторка описує свої подорожі волинським Поліссям, від витоків Прип'яті до села Нобель Зарічненського району на Рівненщині.



Свої репортажі з подорожей до витоків Прип'яті та поневіряння по дорогах і бездоріжжю уздовж української частини річки Анна Кондратюк публікувала в білостоцькій газеті «Нива» в 2015-2017 рр. Більшість із них увійшли в ілюстровану кольоровими і чорно-білими фотографіями 300-сторінкову книгу.

– **Яке було перше враження від**

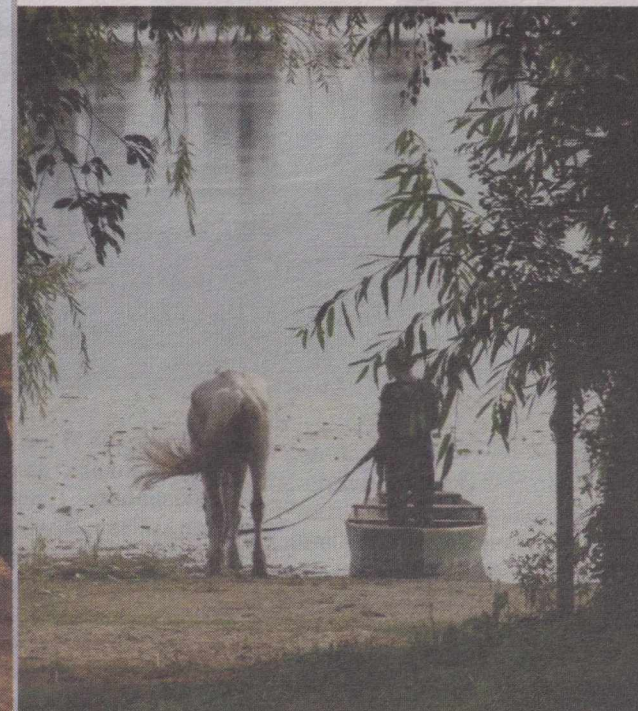


кілометрів двадцять пішки. Люди там траплялися дуже співчутливі, такі, які не тільки просять до хати поїсти і випити, але і запропонують переночувати.

– Я дуже хотіла найняти місцевого гіда, який провів би мене через болота. Домовилася з одним, але мені не пощастило до кінця, бо він пішов у затяжний запій... Замість нього прийшла до мене його дружина з вибаченнями і принесла багато риби – як компенсацію за те, що

роби.

– Там неймовірний згусток цих повивальних знахарок, іноді по три-чотири бабці в одному селі. Але я повинна зізнатися, що тільки під час моєї сьомої поїздки на Полісся мені вдалося потрапити до таких жінок. Люди там з цим дуже обережні і взагалі не ведуть будь-якого чужинця відразу до бабки-знахарки. Вони ніби охороняють таких народних лікарів і бояться, щоб до них не прийшов хтось небажаний, хто б хотів з такого візиту



школи, який пас корів. Просто прийшла його черга в селі, і він пішов пасти, як звичайний колгоспник.

– **Якою мовою говорять на українському Поліссі? Наскільки цей край русифікований?**

– Російської мови я там взагалі не чула. Її, звичайно, знають, але нею не говорять. Всі вважають себе українцями, але все одно усвідомлюють, що говорять «по-своєму», а не по-українськи. В одній школі я навіть чула нарікання вчителів, що діти на уроках відповідають українською, але на перервах між собою

українського Полісся?

– Для мене це було справжнє відкриття, адже раніше я думала, що там буде по аналогії з Білоруським Поліссям – вимираючі села, «дід, баба і курочка ряба»... А насправді я там побачила цілком живий край – подібний до того, який мені запам'ятався з дитинства на Підляшші майже півстоліття тому. Я спочатку не думала писати книгу. Передбачала написати всього кілька текстів у «Ниву», але тамтешній край захопив і надихнув мене до такої міри, що я туди декілька разів поверталася протягом трьох років і продовжувала писати репортажі щоразу про інших людей й інші місця, – зізнається Анна Кондратюк.

Анна каже, що на Полісся добиралася автобусом, спочатку в Ковель, а далі вже користувалася маршрутками. Траплялося їй також користуватися автостопом, а одного разу, коли опинилася в місцевості без транспорту, їй довелося пройти

її чоловік не стримав своєї обіцянки. Сердечні та ніжні живуть там люди, – зазначає білоруська журналістка.

Анна Кондратюк подорожувала волинським Поліссям уздовж Прип'яті, але самою річкою їй не довелося поплавати, оскільки була там якраз у такий час, коли Прип'ять була повноводна, непрохідна для річкового транспорту. Але, як зазначає журналістка, їй вдалося побувати біля самих витоків Прип'яті в Любешівському районі.

– Початок Прип'яті знаходиться біля села Будники. Там також знаходиться небезпечне, так би мовити, кровожерливе болото, яке в минулому поглинуло багато людей – так що витoki Прип'яті огортає типова поліська аура небезпеки і таємничості, – додає Анна Кондратюк.

У книзі «По Прип'яті до Нобеля» багато сторінок авторка присвятила народній медицині і народним лікарям – повивальним знахаркам, які замовляють різні хво-

зробити нездорову сенсацію або посміятися, – пояснює Анна.

З книги випливає, що хоч люди на українському Поліссі живуть не дуже багато, та бідними себе не відчують. Парадоксально, але Полісся, яке побачила і описала Анна Кондратюк, видається їй як край досить ситий і оптимістичний, якщо мати на увазі Україну в цілому. Чому?

– Українські поліщуки дуже відрізняються від жителів міст, які взагалі пригноблені економічною ситуацією і війною. На Поліссі не відчують біди і суспільної депресії. І там часто трапляються багатодітні сім'ї; я описую одну сільську родину, в якій одинадцять синів. До того ж, люди там дуже дбають про вигляд своїх господарств, всюди багато квітів, всюди акуратні городи, всі щось садять і вирощують, щоб прогодувати себе і навіть підтримати родичів у місті. Тамтешні поліщуки не розучилися працювати. Наприклад, в одному місці я згадую директора

українською, але на перервах між собою говорять тільки по-своєму і неможливо їх відучити від цього. Дуже схоже, як колись було у нас на Підляшші.

– Якою мовою говорила з українськими поліщуками Анна Кондратюк?

– Я любила туди їздити, тому що там була своя підляська древня мова, і мене всюди розуміли з півслова. Ба більше, чуючи тамтешні мови, я згадувала багато своїх забутих слів, які у нас вже вийшли з ужитку. Так що це для мене були дуже зворушливі і надихаючі поїздки. А взагалі мовний космос відкрився для мене одного разу на ярмарку в Дубровиці, куди з'їжджаються люди з шести навколишніх сіл, і в кожному з цих сіл говорять по-іншому. Шкода тільки, що там ніхто нічого не робить, щоб записувати ці діалекти і підтримувати їх якимось чином, – говорить журналістка.

**Ян МАКСИМ'ЮК,
«Радьє Свабода»**